

МНОГОПРОФИЛЬНАЯ
ШКОЛА №181

Казан шәһәре Совет районы "күп профильле
181 нче мәктәп"
№9 май 2019 нчы ел

«Күкнең жиденче катында»

БУ САНДА:

Мәктәп яналыклары.
Безнең унышлар
Бирегез мәйдан!

Газетабызның май саны
Төкле аягың белән!

МӘКТӘП ЯНАЛЫКЛАРЫ...

Патриотик жырларны сәхнэләштерү

7 нче майда патриотик жырларны сәхнэләштерү фестивале булды. Укучылар рус һәм татар телләрендә Бөек Ватан сугышының туган жиргә багышланган жырлар жырладылар.

"Балалар-Бөек Ватан сугышы геройлары" дип аталган тантаналы чара

8 нче май көнне мәктәбебездә 1-9 сыйныф укучылары өчен "Балалар-Бөек Ватан сугышы геройлары" дип аталган тантаналы чара узды.

Бөек Ватан сугышы илебез халкы өчен иң дөшмәтле сынауларның берсе. Аның авырлыгы һәм вәхшилегә кешеләр аңында тирән жәлэхәт калдырды. "Балалар һәм сугыш — дөньяда бу ике капма — каршы әйберләрнең якынаюыннан да юртыңнычрак нәрсә юк", - дип язды Твардовский очеркларының берсендә. Әмма балалар өлкәннәр белән беррәттән яшәделәр һәм эшләделәр, Жиңүне якынайтыр өчен көчләреннән килгәнчә тырыштылар...

Сүз Бөек Ватан сугышы геройлары-балалар турында барды. Аерым хезмәтләре, фашистларга каршы көрәштә күрсәткән батырлыклары өчен аларның күбесенә Советлар Союзы Герое исеме бирелде.

"Маэстро" театр студиясенең отчет спектакле

14 майда «Маэстро» театр студиясенең Ф. Бернетт повесте буенча «Принцесса Кру» дигән отчет спектакле булды. Житәкчесе: рус теле һәм әдәбияты укытучысы Силантьева Анастасия Вячеславовна.

Спектакль бик күңелле узды, укучылар үзләрен сүхнә осталары итеп күрсәттеләр.

Ярминкә

18 нче май көнне мәктәбебездә ярминкә узды. Укучылар үз куллары белән эшләгән хезмәтләрен, сый-нигъмәтләрен алып килгәннәр иде.

Тантаналы линейкалар

21 нче май көнне мәктәбебез күләмендә тантаналы линейкалар узды. Уку, конкурс алдынгылары бүләкләр һәм грамоталар белән бүләкләнде.

Соңгы кыңгырау

23 нче май көнне 9 А, 9 Б сыйныфлары укучылары өчен соңгы кыңгырау яңгырады. Вақыт сизелми дә үтеп китте. Кайчан гына беренче кыңгырау шылтыраган иде, инде менә соңгысы да шылтырады. Соңгы кыңгырау чыгарылыш имтиханнарының башлануы турында хәбәр итә. Иң кечкенә укучылар өчен жәйге каникуллар башлана. Чыгарылыш сыйныф укучылары урамда күккә шарлар очырдылар һәм беренче вальс башкардылар. Балачак артта кала, ә алда олы тормыш көтә...

Укучылардан хатлар...

“ Борчылып утырып кына эш бармый”

Менә уку елы да тәмамланды. Уку елы гына түгел, безнең өчен мәктәп тормышының иң соңгысы да ябылды. Күңел әле ышанып барып килә. Киләсе елга да шушы мәктәпкә киләтә килермен күк. Әле кайчан гына 1 сыйныфка аяк баскан идем бит, юкса. Укырга кергәч тә, яхшы укырга сүз бирәсең. Укып торгач, уйлап куясың инде, “никләр генә сүз бирдем икән” дип. Башта укыучыларның орышуыннан куркып, тәрәккүпкә эзерләп йөрисең.

Хәзер бөтен игътибарыбыз БРИ на юнәлтелгән. Куркыта, борчылам. Әмма борчылып утырып кына эш бармый, шуңа күрә башта бәрә-бәрә укырга кирәк.

Минималга ирешер буласым килә. Ләкин башка һөнәргә юкталдым. Чөнки дизайнерлыкка керер өчен башка фәннән имтихан бирергә кирәк шул фән минем өчен авырак.

Барып сыйныфташларыма да киләсе имтиханнарында уңышлар телисем килә.

“Имтиханнар катлаулы, шуңа 9 дан китәм”

Мәктәптән бик китәсе килми. Ләкин хәзер имтиханнар катлаулана бара, куркыта. Шуңа да 9 сыйныфтан китәргә карар кылдым. Кечкенәдән балалар табибы буласым килсә дә, күңелем икенче һөнәрне сайларга кушты. Пешекче булырга исәбем. Өлкәннәр әйтмешли, тамак та тук була.

Шуңа да исәбем шул һөнәрне сайлау.

БРИ и югары балаларга бирүче укучылар аң хатналар:

- 9 сыйныфта гына түгел, башлангыч классларда ук тырышып укыгыз.
- Ныклап торып системалы рәвештә эзерләнергә, әмма ялга да вақыт таба белергә кирәк.
- Тестларны еш чишәргә
- “Бирә алмыйм, миннән булмыйм” дип үзеңне куркытмасаң, киресенчә, үзеңә ышаныч хисе булдырырга.
- Имтихан вақытында ахырга кадәр утыр. Чөнки кайвакыт баштароак таныш булмаган, катлаулы бирем ахырга чишелеш табарга, искә төшәргә мөмкин.
- Артыгын борчылмагыз, чөнки БРИ ны һәр кеше бирә ала!

Әти-әниләргә ачык хат

Кадерле әти-әниләр!

Сезнең балаларның тиздән имтиханнары. Беләм, сез бик борчыласыз, балаларыгызның имтиханнарын яхшы билгеләргә бирүен телисез. Ләкин шуны истә тотуыгызны телим: укучылар арасында математика кирәкмәгән актер, инглиз теле мәжбүри булмаган эшмәкәр, химиясез дә яхшы музыкант була алырлык талантлар бар. Әгәр кызыгыз яки улыгыз имтиханнан югары балл ала икән, бик яхшы! Әгәр юк икән, зинһар өчен, аның һәм үзегезнең бәягезне төшермәгез! Киресенчә, аны “ярый, исең китмәсен, бу имтихан гына” дип юатыгыз. Киләчәктә апларны тагын да житдирәк эшләр, сынаулар көтә. Нинди билге алуына карамастан, ана карата булган мэхәббәтегезнең сүнмәвен әйтеп торыгыз.

Май бэйрэмнэре

Ниһаять, май ае да килеп житте.

Май – язның соңғы ае. Ул жэйгэ якын тора. Апы чэчэклэр ае дип атар идем мин. Ай башында сиреньнэр, шомыртлар чэчэккэ күмелэ. Тузганаклар сап-сары чэчэк ата. Май урталарында алмагачлар, чиялэр һәм башка жилэк-жимеш агачлары ап-ак чэчэккэ күмелэ. Алардан бал кортлары бал жыя. Кичен пырылдап май коңгызлары оча. Бала-чага, яларны тоту өчен, ярыш оештыра. Жирне ямь-яшел чирэм каплап ала. Яшь кычытканнар, эрекмәннэр баш калкыта. Карлыганнар, беренчелекне алу өчен, яфрак ярырга ашыгалар. Бөтен жирдэ хуш исе, чэчэклэр исе, бал исе. Матурлык. Бер ел фасылы белэн дә тиңләштереп булмый торган

1 нче май бэйрэме

Май – илебез байлыгын булдыруда хезмэт иткән бөтен кешелэр бэйрэме. Көн саен үзенең хезмэте белэн Ватанын һәм гаиләсен чэчэк аттыручы бөтен халык бэйрэме. Өлкән буын өчен 1 Май элеккечэ пролетар бердәмлекне гәүдэләндерэ, ә яшьлэр өчен – табигать һәм кешелек көчен тудырган язгы чэчэк ату чоры.

1 Май бэйрэме беренче тапкыр 1890 елда Ватанда, ә 1891 елда Санкт-Петербургта бэйрәм ителэ.

Бэйрэм тарих төсмерен саклап калып, бүген дә бөтен кешелек дөнъясы өчен элеккеге кебез үк хезмэт иялэре бэйрэме, хезмэт, тынычлык, үзара татулык бэйрэме булып калып. Ми генэ булмасын, 1 май чын-чынлап яз килүен белдерэ. Нэкъ менэ бу айда алмагачлар, шомыртлар ап-ак чэчэккэ күмелэ. Бар жиһан гүя әкияти дөнъяны хәтерләтэ. Барыгызны да яшел чирэмнэре

шытып чыккан, каеннары яфрак ярган яз бэйрэме белэн котлыйбыз. Яз сулышы күнелегезгэ нур өстәсен. Бэхет кояшы көннән-көн яктыра барсын, йөрәгегез хискә тулсын, һәрвакыт яшь булсын. Гомерегез дә яз көне кебек якты, кояшлы, аяз күклә, нурлы булсын!

9нчы май-Бөек Жинү көне

Бу сүзлэрнең төгәл эчтәлеген, тулы мәгънәсен, чын жинү хисен бүгенге көндө бары тик шул сугышта катнашкан ветераннарыбыз һәм сугыш ачысын тойган әби-бабайларыбыз гына беләдер, дип уйлыйм. Әлеге сугышта жинү яулый алганнары өчен без дә алар белэн бергә бэйрэм итәбез, аларның шатлыгын уртаклашабыз, аларга саулык-сәламәтлек телибез.

Нэрсэ соң ул сугыш? Бу сорауга жавапны белмәвен яхшырак. Әмма ләкин бүгенге көндә дә сугышлар булып тора, кешелэр һәлак була, бер гөнаһсыз кешелэрнен тормышлары өзелэ. Кемдер байлык өчен, кемдер көнләшүдән, кемдер үч белэн, кемдер үзенең өстенлеген күрсәтергә теләп, кемдер үзен саклап калу өчен...

Бөек Ватан сугышы исә Икенче Бөтендөнъя сугышының зур гына бер өлеше ул. Сугышның иң төп сәбәбе - Гитлер Германиясенең нацистик (үз милләтен өстен куйган) һәм реваншистик карашы. Советлар Союзының әлеге сугышта жинүе белэн бу зур гына сугыш тәмамланган дип тә әйтергә була. Әмма бу жинү Советлар Союзына һәм аның союздаш иллэрэнэ бик кыйммәткә төшкән. Бөек Ватан сугышында Советлар Союзы гына да 27 миллионнан артык кешесен югалткан. Шул исәптән 4-5 миллион чамасы милләттәшлэребез һәлак булган. Әлеге сугыш тәмамлануга 74ел тулды. Сугышның ни икәннен тагын бер тапкыр хәтердә ныгытырга мөмкин.. Килчәктә шундый сугышларны булдырмыйк! Бар халык бер-берсен тигез

күрсен, көнчелек һәм хөсетлек, үч һәм нәфрәт хисләре беркайчан да күнелебезгә үтөп кермәсен. Яныгыздагы кешегә карап елмаегыз, аны кочаклап алып бәйрәм белән котлагыз. Бу сугышта фашист нацистлары жинү яулаган булса мин дә, сез дә, сезнең якыннарыгыз да булмас иде, мөгаен. Шатланыгыз... Тыныч зәңгәр күк йөзенә, анда балкыган кояшка карап сөенегез. Һәм киләчәктә дә тормышыбыз шундый аяз һәм тыныч булсын!

Жәйге ялда

Рәхәт тә соң жәй көннәре! Өстендә — жиңел киём, аягыңда да авыр табанлы ботинкалар түгел. Кояш белән бергә торып, мәктәпкә йөгәрәсең дә юк. Ятасың иркәләнеп йомшак юрган астында. Жәен әле аның йокысы да тизрәк туя. Югыйсә кыш буге хыялланасың: эх, жәй генә житсен, туйганчы бер йоклар идем, дисен. Инде укулар бетеп, күпмедер вакыт узуга ук, көнеңне, сәгатәңне йокыгагына эрәм итәсең килми башлый. Күңел гел каядыр жылкенең, ашкынып тора. Юрган астындагы иркәлек тә безадан туйдыра. Кешедән алда су буена төшеп, балык каптырасың килә, жыләккә иң мул чагында, чиләк-чиләк тутырып булганда йөгергә тырышасың. Менә бүген барам да башка кирәкми, дигән булсаң да, яңадан ике, өч, биш тә урманга йөгәрәсең.

Жәй рәхәт. Жиләк, чәчәк тәме килә. Әйе, рәхәт.

Жәен авылда, бакчада узса, аеруча рәхәт. Ныгып, газарып, үзең дә яшелчә кебек өлгөрер, мәктәпкә киләсең.

Эх, яратам да соң бу жәйге каникулларны!

И күңелле жәй көнөңдә,

Табигать кочагыңда

Менә шуны истә тоту,

Кирәктер шул чагыңда.

Эссе чакта, коры чакта

Урманда ут якмагыз

Агачларны сындырмагыз

Кош оясын ватмагыз

Суларны да пычратмагыз

Пыяла, чүп атмагыз.

- Табигать ул — безнең эни.

Табигатьне саклагыз!

Редакциянең адресы:

420101, Казан шәһәре,
Тулпар урамы, 2
Тел. 89050229576

Тираж – 50 экз.

Баш мөхәррир һәм дизайнер:

Корчагина Яна

Редколлегия әгъзалары:

Мәхмүтова Мәдинә, Хәйриев Самат, Вәлиева Диләрә, Мельникова Аделина, Мәхмүтова Мәликә, Хөснетдинова Камелия

***

Хөрмәтле укытучылар, кадрлар укучылар!
Уку елы да ахырына якынлашты. Сезгә киләсе уку елларыңда зурдан-зур уңышлар, саулык, аң-белем теләп калабыз!
Барыгызга да киләчәктә уңышлар елмайсын, юлларыгыз ак булсын!

